

§ 11

Ett starkt straffrättsligt skydd mot köp av sexuell tjänst och utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling m.m. (SOU 2016:42)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.7.1-400/2016

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen, som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag som redovisas nedan.

Reservation

Ledamoten Frida Johansson Metso (L) och tjänstgörande ersättaren Inga-Lill Persson (L) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag som redovisas nedan.

Ersättaryttrande

Ersättarna Stina Bengtsson (C) och Sofia Modigh (KD) hänvisar till Moderaternas förslag till beslut.

Ärendet

I utredningen ”Ett starkt straffrättsligt skydd mot köp av sexuell tjänst och utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling m.m. (SOU 2016:42)” föreslås en skärpt lagstiftning avseende köp av sexuella handlingar av barn. Uppdraget har varit att undersöka om det finns behov av åtgärder i syfte att säkerställa ett starkt straffrättsligt skydd mot köp av sexuell tjänst och köp av sexuell handling av barn. I utredningen föreslås bland annat att:

- brottet köp av sexuell tjänst ska gradindelas
- ”köp av sexuell handling av barn” bör benämnas ”utnyttjande av barn genom köp av sexuell handling” och straffet bör skärpas
- oaktsamhetskrav införs för gärningsmän beträffande brottsoffers ålder

Förvaltningen ställer sig positiv till utredningens förslag till ändringar i lagstiftningen och finner också att det ligger i linje med förslaget om att göra barnkonventionen till svensk lag.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 18 augusti 2016.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag. Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar följande:

1. Förvaltningens förslag till beslut avslås
2. Som svar på remissen från kommunstyrelsen anförs följande

Vi delar förvaltningens uppfattning att en skärpning av lagstiftningen avseende köp av sexuella handlingar av barn är bra och innebär en tydlig markering mot köp av sexuella handlingar av barn. Även i de fall där barnet inte löper omedelbar risk att dras in i organiserad prostitution så ger denna ändring en signal om att det alltid är ett grovt brott att köpa sexuella handlingar av barn.

I dag är köp av sexuell tjänst ett brott mot svensk lag även när det begås utanför svenskt territorium, det krävs dock att den aktuella gärningen är kriminaliserad både i Sverige och i det andra landet, det vill säga att det finns ett krav på dubbel straffbarhet om personen ska kunna bli dömd i Sverige. Vissa allvarligt brott kan dock undantas från kravet på dubbelstraffning.

Utredningen som ligger till grund förslaget om skärpt lagstiftningen poängterar dock att ett sådant undantag inte bör gälla köp av sexuella tjänster, då det idag inte finns en internationell samsyn beträffande kriminalisering av sexuella tjänster. Det finns redan undantag från dubbel bestraffning, dock har dessa brott gemensamt att de begåtts mot personer under 18 år.

Vi anser att den linje utredningen lagt sig på, d.v.s. att dubbel straffbarhet inte ska införas när det gäller den här typen av brott, är klok och väl avvägt. Ett införande av dubbel straffbarhet blir symbolpolitik som inte löser några problem i grunden då det i dag inte finns en internationell samsyn när det gäller köp av sexuella tjänster.

Ledamoten Frida Johansson Metso (L) och tjänstgörande ersättaren Inga-Lill Persson (L) föreslår att nämnden beslutar följande:

Att som svar på remissen anföra följande:

Liberalerna försvarar principerna i den svenska sexköpslagstiftningen om att köp av en sexuell handling av en

annan person är ett utnyttjande av den personen och en grov kränkning av dennes människovärde. Utnyttjandet och kränkningen är än större när den utnyttjade personen är ett barn. Arbetet mot sexköp måste intensifieras. Samarbetet över gränserna måste ökas. Följderna måste bli mer kännbara.

Förvaltningen tar utan egentligt resonemang ställning för att utvidga undantaget från principen om dubbel straffbarhet till köp av sexuell handling från vuxna. Frågan faller utanför stadens egentliga intressesfär och väcker ett antal såväl principiella som praktiska problem.

Principen om dubbel straffbarhet är ett uttryck för det ömsesidiga erkännande av varandras suveränitet som bör föreligga demokratiska nationer emellan. Den bör åsidosättas endast i mycket speciella fall. Som utredningen konstaterar föreligger det idag inte en samsyn bland Europas demokratier kring huruvida köp av sexuell handling av vuxen bör vara ett brott. Detta talar för att Sverige idag inte ensidigt bör avskaffa kravet på dubbel straffbarhet för köp av sexuell handling av vuxen – hur allvarligt brottet än är.

Ett avskaffande av kravet på dubbel straffbarhet riskerar också att bli tandlöst eftersom få fall torde kunna lagföras – polis och domstolar i andra länder kommer inte att vara behjälpliga med att utreda gärningar som inte är olagliga. En låg upplärningsprocent riskerar snarast att förstärka bilden av att denna form av brottslighet inte tas på särskilt stort allvar.

Arbetet mot sexköp utomlands måste istället bedrivas genom opinionsbildning för att gradvis förändra attityder på EU-nivå och inom andra EU-länder, samt genom ökat samarbete för att stoppa ligor som ägnar sig åt människohandel för sexuella ändamål.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.